

Βοηθητικό σχεδιάγραμμα

Κεφάλαιο 9: Τα γράμματα

Ποιητές

Ασχολήθηκαν με τα καθημερινά προβλήματα των ανθρώπων.

Δεν τους απασχολούν τα περασμένα.

Ο Ησίοδος

Προσπαθεί με τα ποιήματά του να διδάξει τους ανθρώπους (διδασκτική ποίηση).

Στο έργο του «Έργα και ημέρες» μιλάει για τον αδελφό του τον Πέρση και του δίνει συμβουλές.

Λυρική ποίηση

Τα ποιήματα, καθώς τα απάγγελαν, τα συνόδευαν παίζοντας λύρα.

Τα ποιήματα αυτά είναι μικρά και μιλούν για τις χαρές και τις λύπες των ανθρώπων.

Οι Φιλόσοφοι και η Ιστορία

Οι φιλόσοφοι προσπαθούσαν κυρίως να καταλάβουν πώς έγινε ο κόσμος.

Ιστορία: Άλλοι θέλησαν να γράψουν για τα περασμένα, για να μην ξεχαστούν.

ΚΕΦΑΛΑΙΟ 9

Τα γράμματα

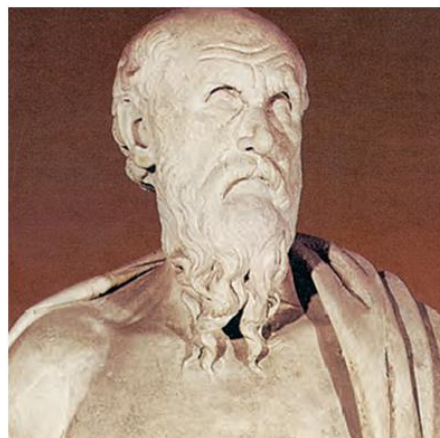
Οι ποιητές ασχολούνται με τα καθημερινά προβλήματα των ανθρώπων. Η διδακτική ποίηση θέλει να διδάξει τον άνθρωπο, ενώ η λυρική να τον κάνει να ξεχάσει τους κόπους και τα βάσανα. Οι φιλόσοφοι ψάχνουν να βρουν πώς έγινε ο κόσμος.

Αυτή την περίοδο οι ποιητές δεν ασχολούνται με τους ήρωες και τα κατορθώματά τους στον πόλεμο. Δεν τους απασχολούν τα περασμένα. Πιο πολύ τους

ενδιαφέρει η καθημερινή ζωή των ανθρώπων και τα προβλήματά της.

Ο Ησίοδος, ένας μεγάλος ποιητής, προσπαθεί με τα ποιήματά του να διδάξει τους ανθρώπους (διδασκτική ποίηση).

η διδασκτική ποίηση: η ποίηση που ως σκοπό έχει να διδάξει τους ανθρώπους.

1. Ο Ησίοδος (Ρώμη, Αρχαιολογικό Μουσείο)

Στο έργο του «Έργα και ημέρες» μιλάει για τον αδελφό του τον Πέρση, ο οποίος ήταν τεμπέλης και του άρεσε να διασκεδάσει συνέχεια. Ο Ησίοδος προσπαθεί με το ποίημά του να του δώσει συμβουλές. Θέλει

να τον διδάξει πώς θα γίνει τίμιος και εργατικός.

Ένα άλλο είδος ποίησης που αναπτύχθηκε ήταν η λυρική. Ονομάστηκε έτσι γιατί τα ποιήματα, καθώς τα απαγγέλλαν, τα συνόδευαν παίζοντας λύρα. Τα ποιήματα αυτά είναι μικρά και μιλούν για τις χαρές και τις λύπες των ανθρώπων.

2. Ο ολυρικός ποιητής Πίνδαρος μαζί με έναν μικρό μαθητή του (Βασιλεία, Ιστορικό Μουσείο)

Ο αγώνας που έκαναν οι άνθρωποι για να τα βγάλουν πέρα με τις καθημερινές ανάγκες τους οδήγησε σε πολλές σκέψεις. Κάποιοι άρχισαν να ασχολούνται με θέματα που δεν μπορούσαν οι ίδιοι να εξηγήσουν. Προσπαθούσαν

κυρίως να καταλάβουν πώς έγινε ο κόσμος. Αυτοί ήταν οι φιλόσοφοι. Άλλοι θέλησαν να γράψουν για τα περασμένα, για να μην ξεχαστούν. Με αυτό τον τρόπο σιγά σιγά άρχισε να δημιουργείται και η Ιστορία.

παράθεμα 1 Ένας σπάνιος θησαυρός

Να καλείς σε τραπέζι αυτόν που σ' αγαπά
και ν' αφήνεις στην άκρη τον εχθρό σου.
Κι εκείνον που κάθεται πιο κοντά σου να καλείς.
Γιατί, αν τύχει καμιά ανάγκη στον τόπο,
οι γείτονες γυμνοί θα τρέξουνε, ενώ οι συγγενείς
θα μείνουν πρώτα να ντυθούνε. Ο κακός ο γείτονας
είναι μεγάλη συμφορά, ενώ ο καλός είναι μεγάλος θησαυρός.
Έχει μεγάλη τύχη αυτός που έχει γείτονα καλό.

Ησίοδος, Έργα και Ημέρες, στ. 342-351 (ελεύθερη απόδοση)

παράθεμα 2

Μακριά από κακές παρέες

Να μην κάνεις παρέα με κακούς ανθρώπους, να πλησιάζεις πάντα τους καλούς, γιατί απ' τους καλούς καλά θα μάθεις.

Αν όμως κάνεις παρέα με τους κακούς, θα χάσεις το μυαλό που σου 'δωσε η φύση.

Οι κακοί βέβαια δε γεννήθηκαν κακοί απ' της μαμάς τους την κοιλιά, αλλά έκαναν φιλία με κακούς και έμαθαν να κάνουν πράξεις κακές και να λένε λόγια άσχημα, γιατί πίστευαν ότι οι φίλοι τους τους τα 'λεγαν όλα σωστά.

Θέογνις, Έλληνες λυρικοί, 15,3 (ελεύθερη απόδοση)

παράθεμα 3 Ένα γλυκόμηλο ψηλά

Σαν το γλυκόμηλο ψηλά στην άκρη κοκκινίζει στην άκρη άκρη της μηλιάς, τι το 'χουνε ξεχάσει. Όχι! κανείς δεν το ξεχνά, δεν μπόρεσε να φτάσει.

Σαπφώ, Απ. 91 (μετάφραση Σ. Μενάρδου)

παράθεμα 4 **Στον νεαρό παλαιστή Αλκιμίδα**

Από τους δοξασμένους αγώνες της Νεμέας ήρθε
ο Αλκιμίδης από την Αίγινα, ο νεαρός αθλητής
που ήθελε όσο τίποτε άλλο αυτή τη νίκη που
χαρίζει εκεί ο Δίας και αναδείχθηκε σπουδαίος
παλαιστής, ακολουθώντας τα ίχνη του προγόνου του, του Πραξιδάμαντα.

Πίνδαρος, 6ος Νεμεόνικος στον Αλκιμίδα, τον Αιγινήτη παλαιστή (ελεύθερη απόδοση)

- 1.** Γιατί τα ποιήματα του Ησίοδου ονομάστηκαν διδακτικά;
- 2.** Για ποιον λόγο μαθαίνουμε σήμερα Ιστορία;

